

Parlamentul României

Camera Deputaților

Nr. Rf. 363

DIRECȚIA GENERALĂ AFACERI EXTERNE ȘI PROTOCOL
Direcția pentru Relații cu Parlamentele Naționale

București, 22 octombrie 2018
Nr. 15b/506

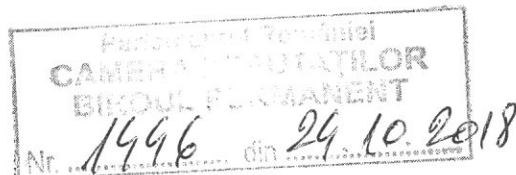

S-A LUAT ACT

Sedința Biroului Permanent
al Camerei Deputaților
din data de 24.10.2018
Nr. 1446

Informare **privind vizita în România a delegației** **Comisiei pentru apărare și relații externe** **din Parlamentul kenyan**

1-3 octombrie 2018

La invitația doamnei deputat Biró Rozália-Ibolya, președintele Comisiei pentru politică externă din Camera Deputaților, în perioada 1-3 octombrie 2018, a avut loc vizita la București a unei delegații a Comisiei pentru apărare și relații externe din Parlamentul kenyan, conduse de domnul Charles Mutavi Kilonzo, membru al comisiei.

Programul vizitei a cuprins: convorbiri cu doamna deputat Biró Rozália-Ibolya, președintele Comisiei pentru politică externă, și cu membri ai comisiei, cu domnul deputat Dorel-Gheorghe Căprar, președintele Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, și cu membri ai comisiei, precum și cu domnul senator Vasile Ilea, secretarul Comisiei pentru politică externă din Senat, și cu membri ai comisiei.

Totodată, au avut loc întâlniri cu doamna Monica Gheorghită, secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe, cu domnul Nicolae Nasta, secretar de stat la Ministerul Apărării Naționale, cu domnul László Borbély, consilierul de stat, coordonator al Departamentului pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul Guvernului României, precum și cu domnul Dan Petre, director general al Institutului Diplomatic Român, și cu domnii Cătălin Aramă, director general și Daniel Ioniță, director Direcția Analize, Politici și Cooperare, din cadrul CERT-RO (Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică).

Alături de domnul Charles Mutavi Kilonzo, din delegația kenyană au mai făcut parte doamna Martha Wangari Wanjira, domnul Nelson Koech, domnul Bashir Sheikh Abdullah (maior în retragere), domnul Caleb Amisi, membri ai comisiei, și doamna Brigitta Kathike Mati, consilier juridic II, secretar al delegației.

Vizita și-a propus dinamizarea relațiilor cu Republica Kenya, lider regional important în Africa sub-sahariană. Discuțiile s-au axat, în principal, pe dezvoltarea dialogului bilateral la nivel parlamentar.

Convorbirile au debutat cu evidențierea, de către ambele părți, a sărbătoririi a 50 de ani de la stabilirea relațiilor bilaterale dintre România și Kenya.

S-au abordat subiecte de interes pentru ambele părți, precum aprofundarea relațiilor bilaterale, promovarea cooperării economice, în domeniul agriculturii și al instruirii fitosanitare, a învățământului, oportunitățile de promovare a unei bune cooperări a autorităților însărcinate cu aplicarea legii și cu lupta împotriva crimei organizate și a terorismului.

De asemenea, s-a exprimat aprecierea pentru sprijinul Kenyei acordat candidaturii României pentru un loc de membru nepermanent în cadrul Consiliului de Securitate al ONU (2020-2021) la alegerile ce vor avea loc la New York, în anul 2019.

a. Convorbirile la nivel parlamentar

Pe parcursul întrevederilor oficiale, membrii delegației kenyene au ținut să mulțumească în mod deosebit doamnei deputat **Biró Rozália-Ibolya, președintele Comisiei pentru politică externă**, pentru invitația adresată și au apreciat dorința reciprocă de implicare într-un dialog deschis și constructiv pe o varietate de subiecte de actualitate. A fost evidențiat caracterul foarte bun al relației bilaterale, importanța continuării dialogului politic și sectorial, în strânsă corelare cu consolidarea și diversificarea legăturilor în plan parlamentar.

Discuțiile avute cu doamna deputat Biró Rozália-Ibolya, s-au axat pe importanța diplomației parlamentare în stabilirea unui dialog între cele două foruri legislative și pe dorința reciprocă de găsire a unor noi pârgii care să conducă la intensificarea cooperării în domenii de interes, Kenya fiind un important lider regional în Africa sub-sahariană. Ca paliere pe care se poate lucra pentru creșterea conectivității, domnia sa a menționat, pe lângă cel parlamentar (de o importanță majoră), agricultura, educația, lupta anticorupție, produsele manufacturate. În mod concret, demnitarul român a propus și organizarea unui forum de afaceri, care să contribuie la o mai bună cunoaștere a întreprinzătorilor din cele două țări.

În ceea ce privește cooperarea la nivel multilateral, pe de o parte, a fost apreciată susținerea Kenyei în favoarea candidaturii României pentru un loc de membru nepermanent în cadrul CS al ONU, iar pe de altă parte, a fost exprimată deschiderea ca, pe durata Președinției României la Consiliul Uniunii Europene, să fie sprijinite demersurile Kenyei în relația sa cu UE, în contextul negocierilor privind Acordul post-Cotonou.

Totodată, partea română a oferit oaspeților câteva repere din activitatea parlamentară românească și a făcut o scurtă prezentare a structurii bicamerale a Parlamentului României și a Comisiei de politică externă, sub aspectul organizării, funcționării și al atribuțiilor, fiind astfel punctate diferențele față de structura omoloagă din Parlamentul kenyan.

De asemenea, s-a pus accent pe colaborarea pe plan economic și s-a subliniat ideea ca întreprinzătorii autohtoni să se cunoască mai bine, pornind de la implementarea unor proiecte comune reciproc avantajoase.

La rândul lor, membrii delegației kenyene și-au exprimat satisfacția de a se afla în România, în anul în care cele două țări celebrează 50 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice. Au apreciat această vizită ca un bun prilej pentru evidențierea unor puncte comune pe care să se construiască, mai departe, dialogul parlamentar bilateral și au menționat 4 Memorandumuri de Înțelegere (politică externă, tehnologia comunicațiilor, evitarea dublei impozitări, acord în fază de proiect referitor la educație și știință), care sunt în curs de negociere, și pentru a căror finalizare au solicitat sprijinul membrilor Comisiei pentru politică externă.

De asemenea, oaspeții au transmis dorința de intensificare a relațiilor comerciale și a turismului, care în prezent sunt foarte scăzute.

Partea kenyană a mai adus în discuție teme precum comerțul și cooperarea, migrația, radicalizarea tinerilor, terorismul. A punctat contribuția Kenyei cu militari și soldați în misiunile ONU, specificând că se dorește întărirea relațiilor dintre cele două țări și colaborarea din punct de vedere al problemelor cu care se confruntă Mali, Congo, Sudanul de Sud, țări cu grupări teroriste extrem de violente. În context, oaspeții au apreciat că, la cererea unor state din regiune, Uniunea Europeană trebuie să poată trimite forțe militare și experți pentru a lupta contra flagelului terorist.

În același timp, a fost menționată colaborarea autorităților de la Nairobi cu Uniunea Europeană, în special în contextul relațiilor pe care Kenya le are cu Somalia, unde, prin intermediul Uniunii Africane, forțele kenyene acordă sprijin guvernului somalez, de aproape 7 ani. În context, a fost formulată dorința ca, în măsura posibilului, România să pledeze pentru a nu se reduce fondurile europene alocate Uniunii Africane sau, măcar, pentru o reducere treptată a acestora și să se evite, astfel, problemele care ar putea să apară pe teritoriul somalez.

Având în vedere dorința de cooperare la nivel parlamentar, partea kenyană a propus înființarea, în cele două Parlamente, a Grupurilor de prietenie cu România și, respectiv, cu Kenya, propunere acceptată de interlocutorii români.

În continuarea întrevederilor, președintele **Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională**, domnul deputat Dorel Gheorghe Căprar, împreună cu membrii Comisiei, au avut convorbiri bilaterale cu omologii din Comisia pentru apărare și afaceri externe din Republica Kenya, condusă de domnul deputat Charles Mutavi Kilonzo.

Cu această ocazie, președintele Comisiei a subliniat oportunitatea dezvoltării relațiilor României cu Republica Kenya, din perspectiva poziției importante a acesteia în Africa sub-sahariană. Pe platforma diplomației parlamentare, s-a susținut necesitatea aprofundării discuțiilor sectoriale și identificarea unor linii de cooperare concretă în domeniile de interes pentru Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională și pe toate dimensiunile de colaborare.

Partea română a considerat că, având în vedere situația de securitate regională, descrisă de amenințări reale provocate de acțiunile grupului terorist ash-Shabāb, granițele comune cu Somalia și Sudanul de Sud, dar și fluxurile masive de refugiați și migranți, este importantă, alături de cooperarea internațională, și întărirea relației bilaterale cu Kenya. Proiectele de interes comun din aria de competență a Comisiei vizează atât o bună cooperare a autorităților însărcinate cu aplicarea legii și cu lupta împotriva crimei organizate și terorismului, precum și cooperarea pe linia instituțiilor militare și a industriei de apărare. În context, s-a apreciat că eforturile de gestionare a fenomenelor regionale și de menținere a stabilității și securității trebuie să fie susținute prin cooperare pe palierul militar, inclusiv în domeniul educației și instruirii, având în vedere experiența dobândită de militarii români, prin participarea la misiunile desfășurate sub egida ONU și UE în Africa.

Partea kenyană a susținut speranța promovării relațiilor comerciale, turistice, diplomatice, dar și dorința unei cooperări mai strânse în domeniul apărării și a precizat că fenomenul radicalizării, concretizat prin manifestări teroriste, determină riscuri de securitate națională și regională, iar cooperarea dintre cele două părți poate contribui la sporirea stabilității și consolidarea păcii în zone marcate de instabilitate. În replică, s-a precizat că România are o poziție echilibrată în politicile migraționiste, mergând pe ideea găsirii, în această materie, a unor soluții atât pentru țările de origine, cât și pentru țările de adopție.

În finalul întrevederii, a fost comunicată intenția legislativului kenyan de a crea un grup de prietenie care să sprijine relația dintre cele două state, iar pentru consolidarea dialogului bilateral a fost menționată posibilitatea creării unei structuri similare în Parlamentul României. De asemenea, delegațiile au reiterat importanța cooperării parlamentare specializate și a convorbirilor pe dimensiunea apărării și securității și au convenit asupra continuării discuțiilor într-un format bilateral subsecvent.

Discuțiile au continuat **la Senat, în cadrul Comisiei pentru politică externă**, fiind conduse, din partea română, de către domnul senator Vasile Ilea, secretar al comisiei. În context, au fost reliefate o serie de aspecte privind relațiile bilaterale dintre cele două țări, cu precădere în domeniile economic, cultural și al protecției mediului.

Oaspeții au punctat faptul că politica externă a Kenyei este centrată pe mediul regional direct și pe promovarea intereselor economice, iar din punct de vedere al integrării regionale, Kenya este membru fondator al Comunității Africii de Est, împreună cu Tanzania și Uganda.

În ceea ce privește procesul de instruire a generațiilor de tineri africani, s-a subliniat ideea prezentării ofertei educaționale a instituțiilor de învățământ superior acreditate, de stat și particulare, din țara noastră, în speranța ca tot mai mulți studenți kenyei să studieze în universitățile românești.

S-a exprimat din nou, de către partea română, aprecierea pentru sprijinul Kenyei acordat candidaturii țării noastre pentru un loc de membru nepermanent în cadrul

Consiliului de Securitate al ONU (2020-2021), la alegerile ce vor avea loc la New York, în anul 2019.

De asemenea, s-a precizat că România este hotărâtă să folosească cu înțelepciune orice oportunitate de consolidare a relațiilor sale bilaterale cu partenerii africani și să pregătească, cum se cuvine, Președinția României la Consiliul European din primul semestru al anului 2019. În acest context, România va prezida Consiliul Miniștrilor ACP-UE, unde, tema principală va avea ca subiect noul acord între statele UE și ACP, după expirarea în 2020 a Acordului de la Cotonou, care reglementează relația dintre UE și statele din Africa.

b. Convorbirile de la nivel guvernamental

La **Ministerul Afacerilor Externe**, delegația Comisiei pentru apărare și relații externe din Parlamentul Republicii Kenya a avut convorbiri cu Secretarul de stat pentru afaceri globale, Monica Gheorghiuță.

În cadrul întrevederii, secretarul de stat a subliniat momentul simbolic al vizitei delegației parlamentare, la 50 de ani de la stabilirea relațiilor bilaterale dintre România și Republica Kenya. Cu acest prilej, au fost evocate relațiile tradiționale de prietenie dintre cele două țări precum și buna colaborare în cadrul forurilor internaționale, fiind exprimată dorința comună de relansare a dialogului politico-diplomatic pe baze pragmatice, inclusiv prin dinamizarea contactelor pe linie parlamentară. Cele două părți au abordat, de asemenea, cooperarea economică și sectorială, discuțiile relevând interesul pentru diversificarea relațiilor bilaterale, cu accent pe schimburile din domeniile educațional și IT.

În contextul viitoarei Președinții a României la Consiliul Uniunii Europene, partea română și-a exprimat interesul atât pentru dezvoltarea dialogului pe teme regionale, cât și pentru identificarea unor modalități concrete de aprofundare a parteneriatului între UE și Africa.

În continuare, s-a relansat ideea încheierii unui Memorandum de Înțelegere dintre România și Ministerul Afacerilor Externe din Kenya. S-a exprimat speranța ca statutul României de membru al UE și cel al Kenyei de membru al UA pot contribui la creșterea nivelului cooperării economice.

De asemenea, s-a pus accent pe contribuția României la procesul de instruire a generației de tineri africani și s-a manifestat dorința ca mai mulți studenți kenieni să studieze în universitățile românești.

A fost adusă în discuție calitatea Kenyei de membru al Autorității Interguvernamentale pentru Dezvoltare și cea de membru fondator al Comunității Africii de Est, împreună cu Tanzania și Uganda.

În context, s-a vorbit despre problema refugiaților, în special somalezi, și despre intervenția Kenyei cu forțe militare în Somalia, în cadrul misiunii UA (AMISOM).

La Ministerul Apărării Naționale, delegația kenyană a purtat convorbiri cu domnul Nicolae Nasta, secretar de stat. Discuțiile s-au axat pe susținerea dezvoltării relațiilor bilaterale deja stabilite la nivel sectorial (pe liniile parlamentară, anti-corupție și protecția mediului), precum și a identificării unor oportunități de cooperare, inclusiv pe palierul militar, în domenii precum industria de apărare, educație, instruire etc., având în vedere experiența dobândită prin participarea militarilor români la misiunile desfășurate sub egida ONU și UE în Africa. S-a precizat că se dorește inițierea unor contacte pe linia instituțiilor militare, și, chiar dacă în prezent, între Ministerele apărării din cele două state nu există un Acord de cooperare bilaterală în domeniul apărării, se are în vedere colaborarea în special cu Forța de Menținere a Păcii în Așteptare (ASF - African Stand-by Force).

Cu această ocazie, a fost salutată prezența în delegație a domnului Bashir Sheikh Abdullah (maior în retragere), ofițer kenyan, membru al Forțelor Aeriene Regale (RAF), considerat ca făcând parte din personalul britanic, și care, în perioada 15.04-15.09.2018,

a făcut parte din detașamentul britanic care a executat misiuni de poliție aeriană în România.

În continuare, au fost apreciate eforturile Guvernului kenyan și ale comunității internaționale pentru menținerea stabilității și securității în regiune, având în vedere amenințarea reală și acțiunile grupului terorist Al-Shabaab, granițele comune cu Somalia și Sudanul de Sud. În context, s-a punctat faptul că România și Kenya participă împreună cu militari și polițiști la misiunile și operațiunile ONU de menținere a păcii din Mali (MINUSMA), din RD Congo (MONUSCO) și din Sudanul de Sud (UNMISS).

De asemenea, au fost aduse în discuție eforturile internaționale de combatere a fenomenului terorist și prioritățile operaționale ale României din Afganistan și Irak.

Cooperarea parlamentară a fost unul dintre subiectele aduse în discuție și la întâlnirea cu **domnul Consilier de stat László Borbely, coordonatorul Departamentului pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul Guvernului României**. Oficialul român și-a exprimat satisfacția față de realizarea acestei vizite la București, având în vedere faptul că invitația oficială a fost lansată încă din perioada în care domnia sa era președintele Comisiei pentru politică externă din Camera Deputaților, și a arătat că, în continuare, ar fi util să fie identificate formate de cooperare pentru a aduce mai aproape parlamentarii din cele două țări. A avansat ideea creării unei rețele parlamentare care să își propună abordarea obiectivelor Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a ONU. Ca punct de plecare în constituirea acesteia, a propus valorificarea potențialului oferit de structuri ca Uniunea Interparlamentară și comisiile sau subcomisiile parlamentare care se ocupă de acest subiect, cât și strategiile naționale în domeniu.

c. Convorbirile cu domnul Dan Petre, director general al Institutului Diplomatic Român

În deschiderea întrevederii, a fost făcută o prezentare a instituției, de către domnul director Dan Petre. Domnia sa a precizat câteva aspecte referitoare la structura Institutului și atribuțiile acestuia, cu precizarea că IDR oferă cadrul necesar acumulării de cunoștințe profesionale în arta diplomației, atât diplomaților de carieră sau personalului Ministerului Afacerilor Externe, cât și altor persoane interesate de domeniu. În cadrul instituției, sunt oferite cursuri de formare pentru diplomații moldoveni și străini, dar și pentru oficialii guvernamentali, pentru experți din sectorul asociativ și privat.

Membrii delegației au fost interesați de programele de formare și dezvoltare profesională pe care le propune Institutul. Astfel, a fost evidențiat faptul că se oferă oricărui profesionist interesat de provocările și dinamica actualei scene internaționale, instrumentele necesare pentru decodarea domeniului atât de cuprinzător al diplomației, care include istoria și teoria relațiilor internaționale, evoluțiile contemporane din lumea politică internațională, tehnicile diplomatice de mediere și negociere, eticheta și protocolul, dreptul internațional și european, alături de studii regionale și specifice sau de studii ale limbilor și civilizațiilor străine. De asemenea, se prezintă noțiuni despre protocolul diplomatic, ABC-ul organizării vizitelor oficiale, elemente ale corespondenței și comunicării diplomatice, precum și exerciții de analiză și de planificare strategică sau ale artei oratoriei și tehnicii dezbaterii.

Aflat în subordinea Ministerului Afacerilor Externe, Institutul Diplomatic Român furnizează expertiză prin studii, analize strategice și lucrări de specialitate din domeniul relațiilor internaționale, atât ministerului, cât și instituțiilor publice românești. Preocuparea Institutului pentru Orientul Mijlociu și Nordul Africii, Africa Subsahariană, Asia-Pacific, America Latină, precum și pentru spațiul Euro-Atlantic și vecinătate se materializează în dezvoltarea și aprofundarea relațiilor externe ale României.

d. Întâlnirea cu domnul Cătălin Aramă, directorul general al Centrului Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică (CERT-RO)

În cadrul convorbirilor, a fost făcută o prezentare a instituției, cu precizarea că aceasta a fost înființată în 2011, în scopul realizării prevenirii, analizei, identificării și reacției la incidentele înregistrate în cadrul infrastructurii cibernetice. Partea română a

detaliat aspecte privind organizarea, funcționarea și aria de competență a Centrului, care cuprinde de la oferirea de servicii de tip preventiv, reactiv și de consultanță, la administrarea unui sistem de baze de date privind amenințările, vulnerabilitățile și incidentele de securitate cibernetică identificate sau raportate, tehnici și tehnologii folosite pentru atacuri, precum și bune practici în vederea asigurării protecției. De asemenea, s-a vorbit despre obiectivele prezentării rapoartelor periodice și anume, analiza alertelor de securitate cibernetică colectate și procesate de CERT-RO, în vederea obținerii unei imagini de ansamblu asupra evenimentelor relevante pentru evaluarea riscurilor de securitate cibernetică la adresa infrastructurilor cibernetică de pe teritoriul României, aflate în aria de competență a CERT-RO. Au fost prezentate noțiuni de specialitate, cum ar fi o "definiție" a alertei de securitate cibernetică, prin care se înțelege orice semnalare ce conține o adresă IP sau un domeniu web (URL), referitoare la un posibil incident sau eveniment de securitate cibernetică, ce implică sau poate implica sisteme informatice din spațiul cibernetic național deținute/administrate de persoane fizice sau juridice din România.

Având în vedere amploarea și frecvența crescute, dar și impactul incidentelor de securitate, a fost adusă la cunoștința delegației kenyene activitatea Centrului de implementare a Directivei UE privind măsurile pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune (Directiva NIS), sub a cărei incidență vor intra domeniul transporturilor, sectorul energetic, sectorul bancar, infrastructuri ale pieței financiare, sănătate, furnizare și distribuire de apă potabilă și infrastructura digitală. Directiva prevede crearea unor platforme și mecanisme necesare cooperării strategice și operaționale între statele membre și pentru creșterea nivelului de reziliență al rețelelor și al sistemelor informatice de pe teritoriul Uniunii Europene.

În context, partea kenyană și-a manifestat interesul față de legăturile Centrului cu structurile naționale care asigură *cyber defense* sau sunt implicate în combaterea *cyber crime*, precum și față de colaborările externe, în special cu instituțiile similare din afara UE. Au mai fost solicitate detalii despre acțiuni specifice care impun securitatea tranzacțiilor bancare, combaterea fake news sau radicalizarea tinerilor.

În general, momentele cuprinse în programul vizitei au prilejuit transmiterea de către interlocutorii români și kenieni a unui mesaj pozitiv privind implicarea părților în extinderea și diversificarea relațiilor bilaterale, precum și privind rolul diplomației parlamentare în promovarea, pe mai departe, a cooperării pe palierele politic, economic și de securitate.

Pe parcursul întrevederilor, membrii delegației kenyene au ținut să aprecieze implicarea doamnei Iulia Pataki, ambasadorul României la Nairobi, în realizarea acestei vizite, precum și în susținerea relațiilor dintre cele două țări, au oferit asigurări pentru disponibilitatea de a avea o colaborare eficientă și o atmosferă de prietenie care să ofere un cadru stabil dezvoltării de proiecte comune.

Director general

Andreea-Elena Cleras

